

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Statsråden

Stortingets president
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

19/2895-

27. juni 2019

Spørsmål nr. 1960 til skriftlig besvarelse - Helseforetakenes kjøp av private tjenester

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 24. juni d.å. vedlagt følgende spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe:

"Kan statsråden redegjøre for utviklingen i helseforetakenes kjøp av private tjenester siste 5 år og vil statsråden sørge for at de regionale helseforetakene reduserer eller avslutter sine kjøp fra private kommersielle tilbydere gjennom anbud i helseforetak med ledig kapasitet i lokalsykehus og ideelle sykehus med avtale?"

Begrunnelse:

Helse Vest kjøper 500 operasjoner privat, mens Haraldsplass Diakonale sykehus og lokalsykehus ønsker flere inngrep. Regjeringen har innført reformen Fritt behandlingvalg, som var en reform med tre søyler. En søyle gikk ut på at de regionale helseforetakene skal kjøpe mer av private gjennom anbud."

Svar:

Regjeringens mål er å skape pasientens helsetjeneste der alle skal ha trygghet for å få hjelp når de trenger det. Derfor satser vi på og prioriterer sykehusene. Private helseaktører, både kommersielle og ideelle, er viktige bidragsytere i denne sammenheng.

Regjeringen vil ta alle gode krefter i bruk og ønsker å legge til rette for god samhandling og samarbeid mellom det offentlige og private, ideelle og frivillige aktører. Mangfold bidrar til valgfrihet, innovasjon og effektivitet. Det er pasientens behov som skal stå i sentrum. Regjeringen mener at private aktører – både ideelle og kommersielle aktører - er viktige bidragsytere i mange velferdstjenester. Både staten og et stort flertall av kommunene er i dag avhengige av private aktører for å levere gode velferdstjenester.

Regjeringen er opptatt av å styrke de ideelle virksomhetene. Dette fremgår også av *Oppdragsdokument 2019 - tilleggsdokument etter Stortingets behandling av Prop. 114 S (2018-2019)*. Det er behov for en klar målsetting og at de regionale helseforetakene utarbeider strategier for bruk av ideelle. I nevnte dokument stilles det blant annet krav om at de regionale helseforetakene skal stille samme faglige krav til ideelle og kommersielle aktører som leverer tjenester til det offentlige. De regionale helseforetakene skal inkludere ideelle aktører i sitt plan- og utviklingsarbeid. Denne dialogen må imidlertid innrettes slik at den ikke medfører brudd på anskaffelsesreglene, særlig prinsippet om likebehandling, og slik at verken ideelle, deres paraplyorganisasjoner eller regionale helseforetak bryter konkurranselovens forbud mot konkurransebegrensende samarbeid. Det ble også satt et eksplisitt krav om at de regionale helseforetakene ikke skal bygge opp og utvikle konkurrerende tilbud til eksisterende tilbud hos private, ideelle aktører.

Helse- og omsorgsdepartementet har ikke utarbeidet en fullstendig oversikt over kjøp av helsetjenester gjennom de siste 5 årene, men har følgende tall for de to siste årene. Dette viser følgende utvikling:

	Arsbudsjett 2019	% endring 2019-2018	Årsregnskap 2018	% endring 2018-2017	Årsregnskap 2017
Kjøp fra private ideelle sykehus (de fem hos HSØ/syv hos HV med driftsavtale)					
HSØ	4 611 429	6,5 %	4 328 703	3,1 %	4 199 336
HV	1 645 780	3,8 %	1 585 635	2,6 %	1 545 358
HVN	0	0,0 %	13 173	4,0 %	12 664
HN	0				
Sum	6 257 209		5 927 511		5 757 358
Kjøp fra private avtalespesialister					
HSØ	806 916	8,9 %	740 662	1,7 %	728 365
HV	228 736	8,5 %	210 791	3,5 %	203 570
HVN	115 260	5,6 %	109 189	6,7 %	102 332
HN	72 476	8,6 %	66 746	5,0 %	63 585
Sum	1 223 389		1 127 388		1 097 852
Kjøp fra private ideelle leverandører					
HSØ	2 717 237	2,8 %	2 643 150	-2,8 %	2 717 952
HV	446 531	2,2 %	436 822	-26,8 %	596 956
HVN	225 360	-15,2 %	265 897	-45,6 %	488 758
HN	302 269	1,0 %	299 423	7,6 %	278 240
Sum	3 691 396		3 645 292		4 081 907
Kjøp fra øvrige private (kommersielle) leverandører					
HSØ	1 455 014	11,5 %	1 304 470	-1,2 %	1 320 650
HV	417 121	5,5 %	395 396	55,0 %	255 143
HVN	639 867	12,2 %	570 070	78,2 %	319 881
HN	426 694	-13,6 %	493 826	1,0 %	489 000
Sum	2 938 696		2 763 762		2 384 674
Sum kjøp av spesialisthelsetjenester fra private					
HSØ	9 590 595	6,4 %	9 016 984	0,6 %	8 966 304
HV	2 738 168	4,2 %	2 628 644	1,1 %	2 601 028
HVN	980 488	2,3 %	958 329	3,8 %	923 635
HN	801 439	-6,8 %	859 995	3,5 %	830 825
Sum	14 110 690		13 463 953		13 321 791

Med hilsen

Bent Høie